

בש"פ 5086/17 - יורם גואל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 5086/17

לפני:
העורר:
כבוד השופט י' עמית
יורם גואל

נגד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע בת"פ
21745-04-17 שניתנה ביום 1.6.2017 על ידי כבוד
השופט נ' אבו טהה

תאריך הישיבה:
כ"ד בתמוז התשע"ז (18.7.2017)

בשם העורר:
בשם המשיבה:
עו"ד אורי בן נתן
עו"ד מיכל בלומנטל

החלטה

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופט נ' אבו טהה) במ"ת 21745-04-17 מיום 1.6.2017, בגדרה הוחלט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

1. כתב האישום: לעורר מיוחסת עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א)+(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. על פי כתב האישום, העורר החזיק במחבוא, על גג מחסן הסמוך לביתו, סם מסוג הירואין במשקל כולל של כ-85 גרם. מקום המחבוא, וכן דרכי הגישה אליו, נשלטו על-ידי מצלמות וידאו שהתקין העורר. לצד כתב האישום, ביקשה המשיבה לעצור את העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. החלטת המעצר: בית המשפט המחוזי קבע, כי הונחה תשתית ראייתית לכאורית להוכחת העבירה, שכן העורר תועד מגיע למקום המחבוא בתדירות מחשידה, וגם בשעות הלילה. בהמשך לכך, ובהיעדר מחלוקת לגבי קיומה של עילת מעצר, צוין כי נוכח העבירה המיוחסת לעורר, ובהתאם למדיניות השיפוטית המקובלת, נדרשות נסיבות חריגות כדי

עמוד 1

להצדיק את שחרורו לחלופת מעצר. בשים לב לנסיבותיו האישיות של העורר (עבר פלילי מכביד) ולנסיבות העבירה (כמות גדולה יחסית של סמים מחולקים למנות) נמצא כי לא מתקיימות נסיבות חריגות. לפיכך הוחלט, כאמור, על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

3. תמצית הערר וטיעוני הצדדים בדיון: העורר סבור כי חומר הראיות שהוצג אינו עולה כדי "ראיות לכאורה" להוכחת האשמה. לטענתו, מקום המחבוא שבו נתפסו הסמים, מצוי במתחם מחסנים, שמשמשים את כל דיירי הבניין. כן נטען, כי העורר מסר הסברים מספקים לגבי הגעתו למחסן, פעם אחת כדי להביא צבע וביתר הפעמים כדי לקחת את מפתח ביתו, שהוסתר על גג המחסן. אשר למצלמות הווידאו, הוסבר כי הן מכסות אזורים שונים ולא דווקא את מקום המחבוא, וכי הסיבה להתקנתן היא "סכסוך עם עבריינים". כמו כן הודגש, כי אין בנמצא עדות לכך שהעורר החזיק בסם, ולמרות שהעורר לא עטה כפפות, לא נמצאו ראיות פורנזיות (DNA או טביעות אצבע) שקושרות אותו לסמים שנתפסו. עוד נטען כי שכן נוסף שנצפה מסתובב באזור ומטפס על סולם ליד המחסן, אף לא נחקר כחשוד. עוד הוטעם כי הסברו של העורר לגבי הליכה למחסן להביא צבע - זכה לאימות, וכי בתיעוד של העורר בסביבת המחסן, הוא לא נראה מחזיק חפץ שעשוי להיחשד כסמים.

טענה נוספת בפי העורר נוגעת לאפשרות שחרורו לחלופת מעצר. בהקשר זה נטען, כי אמנם קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית אך היא ניתנת לסתירה, וכי למעשה בית משפט קמא לא בחן את האפשרות להורות על חלופת מעצר, ובכך חטא לעיקרון המידתיות. אשר לסוג העבירה, נטען כי יש לבחון אותה בהתאם לנסיבות הקונקרטיות ולא בהכללה גורפת.

4. מנגד, טענה באת-כוח המשיבה, כי הוכח שהעורר קשור לאחזקת הסמים: מייד לאחר שהוא נתפס במקום, נמצאו הסמים; בימים שקדמו למעצרו, העורר תועד מגיע למחסן מספר פעמים ביום, ואף שלח את ידו אל גג המחסן; המצלמות המכוונות למחסן נטוש מעוררות חשד; והודעותיו של העורר במשטרה מסבכות אותו. באת-כוח המשיבה ביקשה להוסיף ולטעון לגבי אירוע שאינו מפורט בכתב האישום, ולשיטתה ראוי להיזקף לחובת העורר לעניין המעצר, למרות שבהקשר זה הוטל חיסיון.

5. דיון והכרעה: לאחר שעיינתי בחומר הראיות, הגעתי לכלל מסקנה כי עלה בידי המשיבה להציג תשתית ראייתית בעלת פוטנציאל להרשעה, כנדרש בשלב זה של ההליך (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 143-142 (1996); בש"פ 5472/11 מדינת ישראל נ' מוסיראתי (11.8.2011); בש"פ 3352/16 בוטראשילי נ' מדינת ישראל (4.5.2016)).

המחבוא שבו נתפסו הסמים מצוי על גג מחסן בחצר בניין משותף, שבו מתגורר גם העורר. בא-כוח העורר טען כי בנסיבות אלה אין לקשור דווקא את העורר להחזקתם של הסמים. אין בידי לקבל את הטענה. העורר ביקר ביום 2.4.2017 מספר פעמים את המחסן הנטוש. העורר נצפה במצלמות האבטחה כשהוא מושיט יד בדיוק לנקודה שבה הוחבאו הסמים, בשתי הזדמנויות שונות: ביום 2.4.2017 בשעה 17:54, וביום 3.4.2017 בשעה 11:48 (כך על פי השעה המופיעה במצלמות האבטחה, ונטען כי קיים פער של כשעתיים בינו לבין השעה האמיתית).

בחקירתו השניה, מסר העורר הסבר שלפיו הוא החביא באותו מקום את מפתח ביתו. טענה זו אינה גורעת מקיומה של תשתית ראייתית לכאורית, משלוש סיבות: ראשית, בחקירתו הראשונה, העורר נשאל בפירוש אם הניח משהו במחסן

(פרט לצבע וכלי עבודה), והשיב בשלילה (שורות 202-209). גם בחלקה הראשון של החקירה השניה (מיום 10.4.2017), לא הוזכר קיומו של המפתח (ראו בפרט שורות 102-107). שנית, העורר התקין מצלמות אבטחה, ובהן גם מצלמה ששולטת על החצר האחורית שבה נמצא המחסן. לטענתו, הוא עשה זאת משום שהסתכסך עם עבריינים, ובחקירה אף סיפר שבעבר פרצו למחסן שלו ולמחסן של שכנתו, ולכן התקין את המצלמות (שורה 221). ואולם, במחסן לא נשמרו חפצי ערך כלשהם, ומכאן המסקנה הלכאורית כי התקנת המצלמות קשורה להטמנת הסמים. שלישית, לשיטתו של העורר, המפתח לביתו היה אמור להימצא על גג המחסן, אך למעשה הוא לא היה שם. הסבריו של העורר על כך שהמפתח אבד לא התחווירו לי, וגם אם הם ראויים לליבון, ההליך הנוכחי אינו מתאים לכך.

ולבסוף, השכן המבוגר שאף הוא הסתובב ליד המחסן, טען כי הניח שם ספרים ישנים, וכי הוא מתאמן על "מתח" שהרכיב בחצר, עובדות שנתבררו כנכונות. אציין כי אותו שכן ציין כי הוא משתמש לעיתים בסולם על מנת להניח לחם לציפורים (מה שמזכיר את הבדיחה האלמותית על אותו מבריא קפה שנתפס וטען כי מדובר באוכל לציפורים, וכשהמוכס הביע תמיהתו על כך שציפורים אוכלות קפה השיב "ירצו יאכלו לא ירצו לא יאכלו...!"). במקרה דנן, ובהיעדר כל אינדיקציות הקושרות את השכן לסם, דומה כי גם הלחם לציפורים אינו קושר אותו לסם, בין אם הציפורים יאכלו או לא יאכלו.

6. אין מחלוקת על קיומה של עילת מעצר סטוטורית מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996, וההלכה היא כי ככלל אין לשחרר לחלופת מעצר נאשמים שיש לגביהם ראיות לכאורה הקושרות אותם לעבירות סמים כגון דא, אלא במקרים חריגים (ראו, לדוגמה, בש"פ 8101/16 איימן אלסאנע נ' מדינת ישראל בפסקה 14 והאסמכתאות שם (16.11.2016)), וגם בא-כוחו של העורר לא חזר בדיון על הבקשה לשחרור לחלופת מעצר. בנסיבות, אף אינני סבור שיש מקום לכך. עסקינן בכמות גדולה של סמים מסוג הירואין המחולקים למספר שקיות. ולכל אלה יש להוסיף את ההרשעות הקודמות הרבות של העורר - הרשעות בעבירות בתחום הרכוש, הסמים והאלימות, ובפרט כאשר במועד ביצוע העבירה לכאורה, ריחף מעל ראשו מאסר על תנאי.

7. אשר על כן, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ט בתמוז התשע"ז (23.7.2017).

ש ו פ ט